

Ez leüel Adassek az sze
 -ndrej Tiztartonak nekünk³²
 bizodalmas Vrünknek
 Tüladjon kezebem³³

Etc

DÖMÖTÖR ADRIENNE
 MTA Nyelvtudományi Intézet

VARGA MÓNKA
 ELTE Nyelvtudományi Doktori Iskola
 MTA Nyelvtudományi Intézet

LEVÉLSZEKRÉNY

Dömötör Adrienne írja. Ha még élne a két kiváló tudós, Benkő Loránd és Martinkó András, valószínűleg vétenül is elnézést kérnék tőlük két olyan megállapítás miatt, amelyet Régi magyar nyelvemlékek című könyvemből (Akadémiai Kiadó, Budapest, 2006) HORVÁTH IVÁN idézni vélelmez (?), nehogy kínos helyzet kerekedjen abból, ahogyan Ómagyar szövegemlékek mint textológiai tárgyak című kiadványában (OSZK, Budapest, 2015) mondataimat kezeli. Az egyik helyen éppen az ellenkezőjét tulajdonítja nekem, mint amit megfogalmaztam, a másodikon pedig azt a látszatot kelti, mintha forrásmegadás nélkül vettem volna át mástól származó gondolatokat.

A Gyulafehérvári sorok kapcsán ezt állítja HORVÁTH (i. m. 59): „A másolat álláspontját egyedül képviselő Benkő álláspontját [sic!] már korán kétségbe vonták (Lázs 1984: 110), és a szakirodalom a bíráltnak adott igazat (Dömötör 2006: 39)”. – BENKŐ LORÁND Az Árpád-kor magyar nyelvű szövegemlékei című kötetében megállapítja: az Árpád-kori nyelvemlékek „szinte minden kétséget kizáróan, illetőleg egy esetben (GyS.) jó valószínűséggel másolati formájukban maradtak fenn” (Akadémiai Kiadó, Budapest, 1980. 24). – Könyvem HORVÁTH által hivatkozott lapján ez áll a GyS.-ről: lejegyzőjük „Különböző időpontokban írta (valószínűleg másolta) őket”. Aligha hiszem, hogy HORVÁTH IVÁNON kívül bárki is ellentétesnek látná a két állítást (arról nem is beszélve, hogy megállapításom éppen BENKŐ elemzésén alapul, ahogyan a GyS. kapcsán rá kétszer is, míg LÁZSra egyszer sem hivatkozom).

Az Ómagyar Mária-siralom keletkezéstörténetéről szólva ezt írja HORVÁTH (i. m. 35–36): „Dömötör Adrienn [sic!] (2006: 34) egyenesen arra gondol, hogy a költemény csakis külföldi szellemi környezetben keletkezhetett, minden ízében annyira európai: »Abból kiindulva, hogy a magyar vers csak ott született meg, ahol közönsége is lehetett [...], az következik, hogy a vers külföldön keletkezhetett [...], akár Alsó-Bajorországban, de nem zárható ki Bécs vagy Prága sem; kolostori, apátsági, káptalani iskolában, világi jellegű studium generalékon (a későbbi egyetemeken) vagy pedig a külföldre férjhez ment

³² A szó vége a tintafolt miatt bizonytalanul olvasható.

³³ A *b* helyén először *k*-t kezdhetett a levélíró.

magyar királylányok népes kíséretében.«” Azután élcelődik még kicsit a fentebbi „színes” elképzelésen. – MARTINKÓ ANDRÁS Az ómagyar Mária-siralom hazai és európai tükörben című könyvében adta közre a verssel kapcsolatos kutatásai eredményét (Akadémiai Kiadó, Budapest, 1988). Aki ismeri MARTINKÓ munkáját, és most HORVÁTH tőlem vett idézetét olvassa, azt hiheti: egyszerűen eltulajdonítottam a szerző gondolatait. – Könyvemben ugyanakkor természetesen megjelölöm, hogy a megállapítások (tartalmi idézetként) MARTINKÓ ANDRÁSTól származnak; a hozzájuk csatolt hivatkozásban ugyanis munkája hat lapját is felsorolom (i. h. 40. sz. lábjegyzet: „Martinkó 1988: 199, 203, 206–209”).

Ha a megidézettektől már nem tudok is, legalább HORVÁTH kiadványának olvasóitól hadd kérjek elnézést.

Számunk szerzői

DR. CZIFRA MARIANN, MTA–DE Klasszikus Magyar Irodalmi Textológiai Kutatócsoport, Eötvös Loránd Tudományegyetem, XVIII–XIX. Századi Magyar Irodalomtörténeti Tanszék, 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A., czifra.mariann@yahoo.com – DR. DÖMÖTÖR ADRIENNE, MTA Nyelvtudományi Intézet, 1068 Budapest, Benczúr u. 33., domad13@gmail.com – DR. FARKAS TAMÁS, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet, Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszék, 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, farkas.tamas@btk.elte.hu – HAJDÚ ANNA, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Nyelvtudományi Doktori Iskola, 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, vidorchidea@gmail.com – DR. HONTI LÁSZLÓ, Károli Gáspár Református Egyetem, MTA Nyelvtudományi Intézet, 1068 Budapest, Benczúr u. 33., – DR. A. JÁSZÓ ANNA, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet, Mai Magyar Nyelvi Tanszék, 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, adamiktamasne@t-online.hu – DR. JUHÁSZ DEZSŐ, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet, Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszék, 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, juhasz.dezso@btk.elte.hu – DR. KOROMPAY KLÁRA, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet, Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszék, 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, korompay.klara@btk.elte.hu – DR. MÉSZÁROS TAMÁS, ELTE Eötvös József Collegium, Byzantium Központ, 1118 Budapest, Ménesi út 11–13, tamas.m.meszáros@gmail.com – DR. NAGY L. JÁNOS, Szegedi Tudományegyetem, Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, Alkalmazott Humántudományi Intézet, Magyar és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék, 6701 Szeged, Pf. 396., nagy@jgyrk.u-szeged.hu – DR. NÉMETH MICHAL, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Instytut Językoznawstwa, al. Mickiewicza 3, pok. 201. 31-120 Kraków, Lengyelország, Johannes Gutenberg-Universität Mainz, Institut für Slavistik, Turkologie und zirkumbaltische Studien, Hegelstraße 59, Raum 03-213. DE 55122 Mainz, Németország, michal.nemeth@gmail.com – DR. PESTI JÁNOS, 7625 Pécs, Vilmos u. 31., drpestijanos@gmail.com – DR. SZABÓ JÓZSEF, Szegedi Tudományegyetem, Magyar Nyelvészeti Tanszék, 6722 Szeged, Egyetem u. 2. – DR. SZILI KATALIN, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet, 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/B, Prešovská Univerzita v Prešove, Magyar Intézet, 08001 Prešov, ul. 17. Novembra 15., Szlovákia, szilikatalin5@gmail.com – VARGA MÓNIKA, ELTE Nyelvtudományi Doktori Iskola, MTA Nyelvtudományi Intézet, 1068 Budapest, Benczúr u. 33., queeniemoni@gmail.com – DR. C. VLADÁR ZSUZSA, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet, Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék, 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/D, vladar.[.]zsuzsa@btk.elte.hu.